IX. évfolyam, 16. szám

1953 április 16

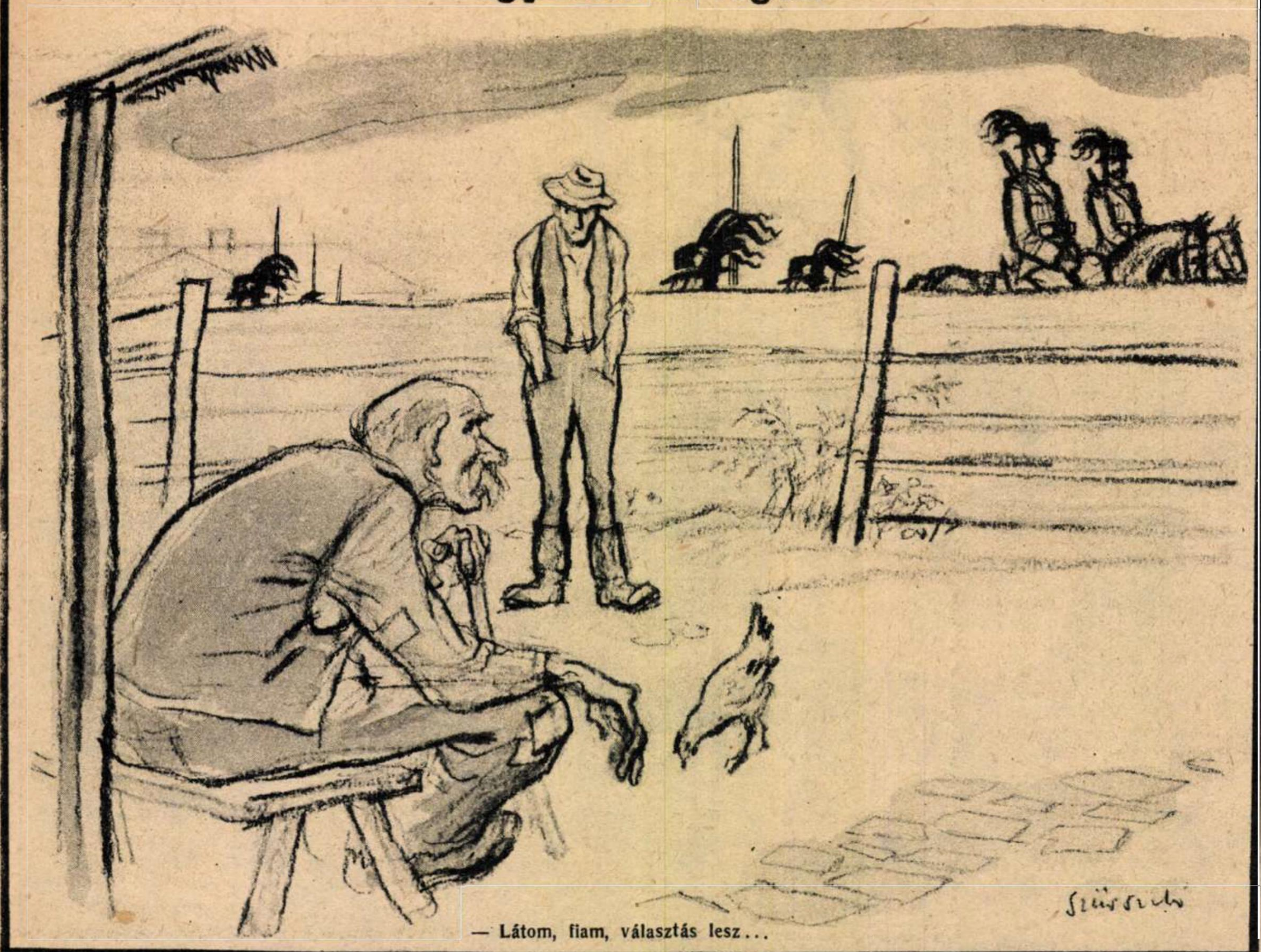
Ára: 70 fillér

Ludas Matyi

— Huhoghatunk mi, Zsíros úr! Ezek váltott műszakban még éjjel is szántanak . .

Így volt az régen

— Látom, fiam, választás lesz...

Kihúzták a fogamat

Az volt a baj, hogy véletlenül összetévesztettek Banya Piroskával. Pedig ha semmi mást nem tekintünk, abban is különbözünk egymástól, hogy nekem bajuszom van, neki meg nincs. Dehát a cédulánk, amelyhez az SZTK-ban hozzátartozik az ember egy ilyen foghúzás alkalmával, az valóban hasonló volt. És ebből lett a baj.

Pedig az elején elég biztatóan kezdődött a dolog. A fogászati vizsgálóban megvizsgálták a fogászatomat és megállapították, hogy csonthártyagyulladásom van. Pár lépéssel odébb ezután különféle latin szavakkal, jelekkel és számokkal látták el a cédulát, amelyhez én tartoztam. Majd a kezembe adták és a cédula felment velem, egy emelettel feljebb, a szájsebészetre. Itt várakozni kellett. Egy nagyon sovány ember jó hangosan sorolta fel, hogy milyen borzalmas dolgok fordulnak elő az emberi szájban és ecsetelte az ezekkel járó rettenetes fájdalmakat. Mindenki úgy tett, mintha nem is hallaná, de szótlanul meredtünk a cédulánkra és szerettünk volna latinul tudni. Végre bementem és újabb cédulát állitottak ki. A szájsebészeti vizsgálóban megvizsgálták a szájsebészetemet, majd ismét irtak és rajzoltak a céduláimra, mind a kettőre egyformán, teljesen igazságosan. A cédulák és én lementünk két emeletet, a fogászati röntgenbe. De itt várakozni kellett. Félóra mulva bementünk, megfogászták a röntgenemet és egészen keveset irtak a céduláimra. Szerettem volna szólni, hogy még irjanak rá valamicskét, de akkor kiderült, hogy nincs vége, mert még várakozni kell. Ennek eredménye az volt, hogy egy kis fekete lapocskát adtak, gombostűre szúrva. Nagyon örültem neki, mert megfigyeltem, hogy ezt a lapocskát mindenki büszkén tartja maga elé a gombostű végén, mintha valami ici-pici kis dekorációs táblát vinne. Igy mentünk hát vissza mi is a szájsebészetre, én, a két cédula, meg az ici-pici tábla a gombostű végén. De itt várakozni kellett. Aztán bementünk, ránkirtak és ránkrajzoltak, átnéztek rajtunk, belénknéztek és továbbitottak bennünket az előszobába, melyet a másik oldalon egy MŰTŐ nevű ajtó határolt.

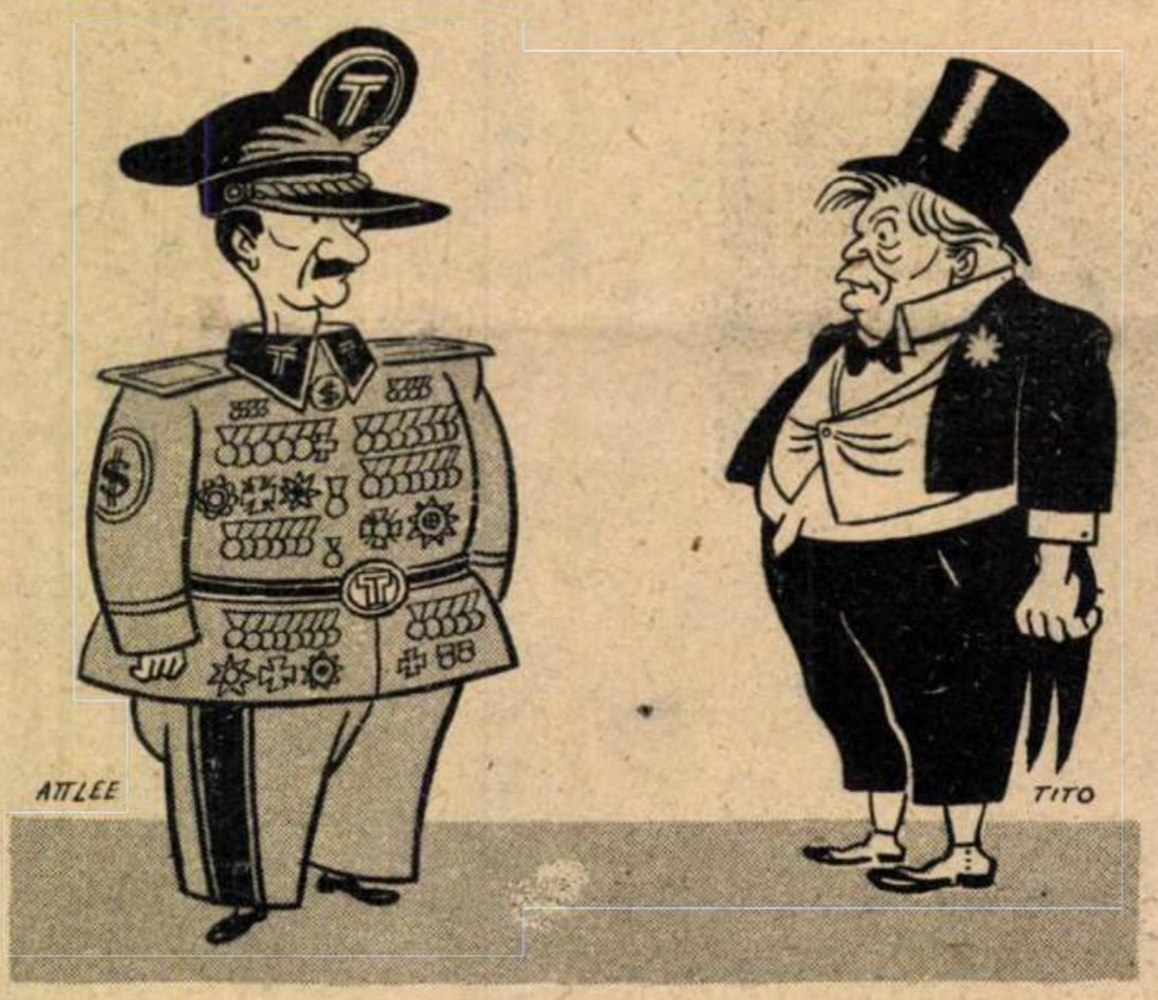
Körülbelül tiz percig ültem árván a műtőasztalon, letakarva egy bőrkötennyel s a fejemnél mindenféle vasakba szoritva. A szemembe egy kis fényszóró világitott. A sarokban egy kis csapat fehérköpenyeges nő beszélgetett. Az egyik időnként odalépett hozzám és gondosan lejjebb forditotta a fényszórót, hogy csak a számra világitson, ne a szemembe. De némi idő múlva mindig oda lépett egy másik és visszaigazitotta. Nagyon féltem, hogy a végén még összevesznek ezen. Szerencsére az egyik ápolónő, aki nem tudott jól latinul, magyarul közölte velem, hogy el fognak altatni, mert a csonthártya-gyulladás miatt nem lehet injekciót adni. Teljesen megnyugodtam és mosolyogva fogadtam a másik nőt is, aki most hozzámlépett és megint igazitott valamit a fényszórón. Ez még a számba is belenézett, sőt — egészen váratlanul — bele is nyúlt egy fogóval, amit én eddig észre se vettem a kezében.

Elsőnek a szép, fényes Sarkcsillagot ismertem fel, aztán sorra tűntek elém a többiek: a Nagygöncöl, a Fiastyúk és az egész Tejút, Csaba királyfi teljes seregével, melynek minden lova jókorát rúgott az én „jobb-fent-kettes" fogamba. Utána sem én szólaltam meg, hanem az a kedves ápolónő: „Nem is érzéstelenitettünk." A doktornő bosszúsan intette le: „Hát injekciót kapott. Nem?" De mivel erről én nem tudtam, megnézték a cédulát. És akkor derült ki, hogy Banya Piroska a világon van és kint várja az előszobában, hogy zsibbadjon a foga az injekciótól.

No, azért nem lett semmi baj. A fogam helye már be is gyógyult. Csak éppen annyi történt, hogy egyetlen ember hanyagsága hiábavalóvá tette annyi másik gondosságát, cédulákat, műszereket, várakozást, latin szavakat, mert ugyanezt a sógorom is elvégezhette volna odahaza, a harapófogóval, — magyarul.

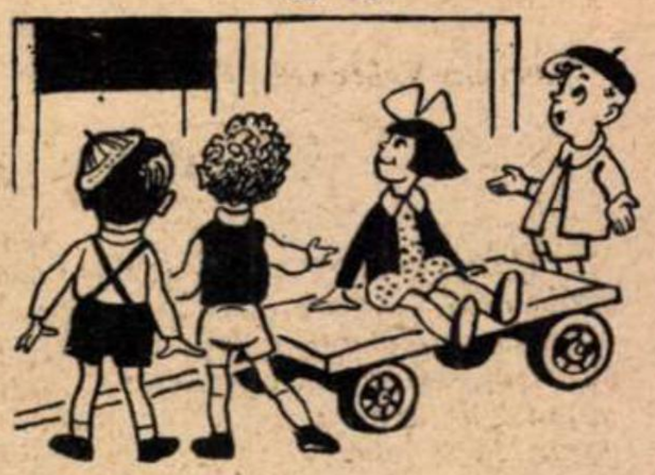
BENCSIK IMRE

A mellékelt ábra mutatja

Londonban Tito és a munkáspárt képviselője eszmét cseréltek.

Fémgyűjtés

Benne vagyunk a fémgyüjtő hónapban. Laci fiam olyan fontoskodó képpel jár-kel, mintha a Minisztertanács csak neki szólt volna, hogy:

— Ejnye, Laci fiam, van egy kis szabadidőd? Gyüjtsél nekem egy kis fémet!

Már a hónap elején hozzákezdett a szervezéshez. Összetoborozta a házban található, iskolába még nem járó gyerekeket és ülést tartottak. Erzsikét nem vették be, mert az még csak három és féléves és az alsó korhatár az általuk megállapitott alapszabály szerint négy év. Erzsike bőgött, de hiába. Az alapszabály az alapszabály.

Kézikocsit is szereztek, mert az kell. A házfelügyelő adta nekik kölcsön azzal, hogy átépíteni, léghajót, vagy tengeralattjárót csinálni belőle tilos.

Erzsike, akit kizártak a brigádból, hozzám jött panaszkodni. Még az anyja is megkért, hogy járjak közbe a fiamnál. Közbenjártam, de eredménytelenül, Laci elhárította a közbenjárást.

Erzsike a legutóbbi akció-ülésen ismét megjelent és immár ki tudja hányadszor, felvételét kérte.

— Ha felvesztek, megmondom, hol láttam rengeteg vasat, meg mindent.

Ez az ajánlat megtette a hatását. Laci megígérte, hogy elnöknővé teszik és fősegédpénztárossá, ha elárulja a lelőhelyet. Erre aztán a kislány beleegyezett abba, hogy megmutatja a kincsesbányát, de csak akkor, ha kocsin elhúzzák odáig. Még ebbe is belementek. Útközben Laci többizben megkérdezte a kézikocsin trónoló elnöknőt:

— Sok hulladékfém van ott?

— Van hát!

— Réz is? — kérdezte Laci mohón.

— Egy egész halom! Nézzétek, ott van!

És rámutatott egy üzletre, amelynek ajtaján ez áll kiírva: „MÉH-átvevőhely".

(Mikes)

Egy jól megszervezett fémgyüjtő-brigád munkában

Darvas Szilárd:

Olvassák a kéziratomat

Hát elkészült a munkadarab, melynek nyersanyagát részben az élet szállította, részben saját magamból bányásztam elő, feltárva élményeimnek élchegységét, és vékony humorrétegre bukkanva. Ezt aztán szűrtem, szitáltam, gyúrtam, kalapáltam, martam, poentíroztam nem sajnáltam néhány éjjeli műszakot, miközben sűrűn fogyasztottam a nikotin és a feketekávé nevű védőételt, amely minden humoristának kijár veszélyességi pótlék címén. Most ott fekszik előttem simára csiszolva A KÉZIRAT, ugyis mint az egyik irodalmi lassan lépegető exkavátor (ha nem is nélkülözhetetlen, de esetleg használható) humoralkatrésze. Hátra van még az ellenőrzés, épp ezért átgördítem a darabot a felelős szerkesztő irodájába.

A felelős szerkesztő, aki beléptemkor éppen harsányan kacagott valamin, rögtön elkomorodik, régi melós és tudja, hogy egy humoreszk elolvasásához nem lehet holmi hebehurgya vidámsággal nyúlni. Egy kézmozdulattal bekapcsolja összes aggályait, agyának motorja felzúg, mind a négy kereke lassan mozgásba jön, majd egy kar kinyúlik és megragadja a kéziratot. Olvasni kezd.

Lélekzetvisszafojtva lesem a kísérletet.

Mint első asszisztens, a tördelő-szerkesztő némán járkál fel-alá a szobában. Csend van, csak a felelős szerkesztő agyának zúgását hallani, ezt a monoton zakatolást, amitől már több író ámokfutóvá lett. Szeme egyenletesen nyeli a sorokat, az adagoló kifogástalanul működik... hopp, valami baj lehet... számításom szerint már három vicc lepergett, melyeknek mozgásba kellett volna hozniok a vigyor anyacsavarját és sehol semmi... a gépezet üresen jár...

A tördelőszerkesztő abbahagyja a mászkálást és idegesen néz bennünket, én is értetlenül állok a jelenséggel szemben. A humoreszk jó, ez bizonyos, bekapcsoltam otthon és halálra röhögtem magam, pedig sikerült szerzői elfogultságomat vastagon elszigetelni... itt valami más baj lesz, talán a felelős szerkesztő nem elég tökéletes, úgy értem, hogy nincsen kellően megolajozva... vagy talán a viccek súrlódnak... régi viccekkel... innen a rövidzárlat...

Persze, nekem kéne a kapcsolóhoz lépni, mégis csak az én darabom, ismerek rajta minden kis srófot, majd én felolvasom jó hangosan, kiemelve a fordulatszámokat és pontosan jelezve, hol kell jó nagyokat derülni... De ezt már ismerik.

No végre! A gép zihál és megtörik az ellenállás... a felelős szerkesztő egyik szájaszéle lassan, alig láthatóan megvonaglik s ez szabályszerűen mozgásba hozza a szerkesztő hangulatát is. Aztán a száj tovább szélesedik, már négycentiméteres változás észlelhető és a motor kidobja magából az első nevetést, aztán a másodikat, harmadikat... a negyediket a szerkesztő már kötelességszerűen hozzáneveti.

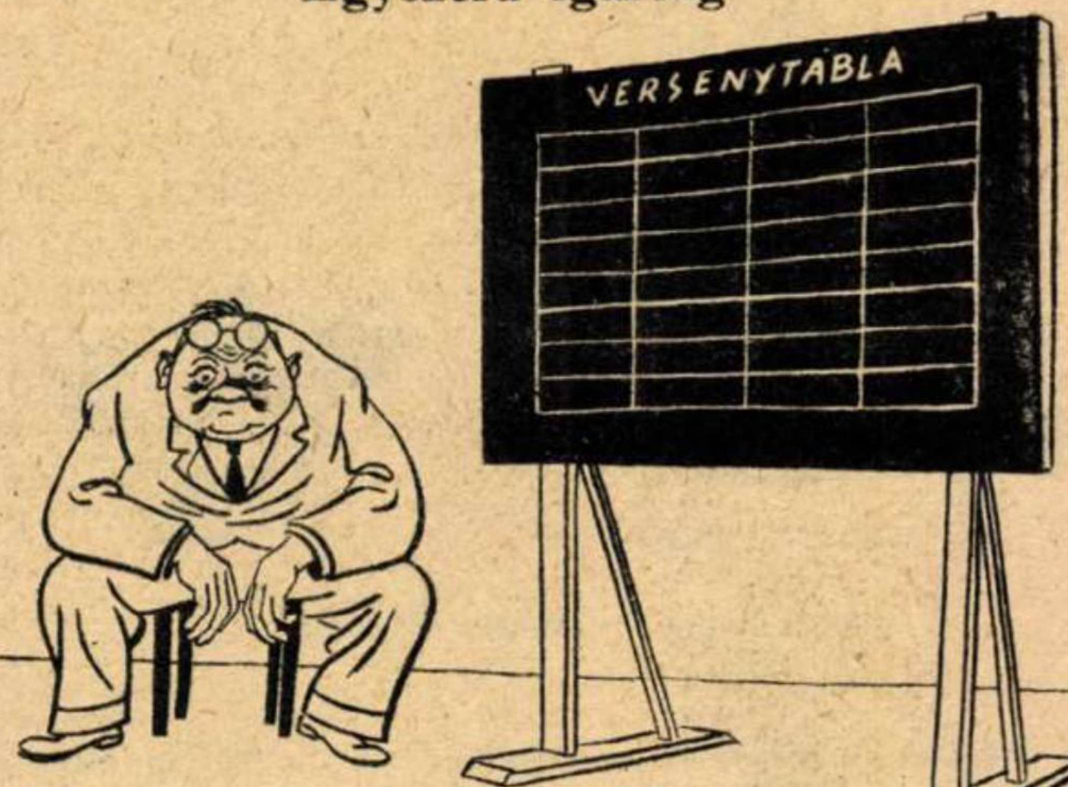
A kísérlet sikerült.

A FEHÉR HÁZBAN

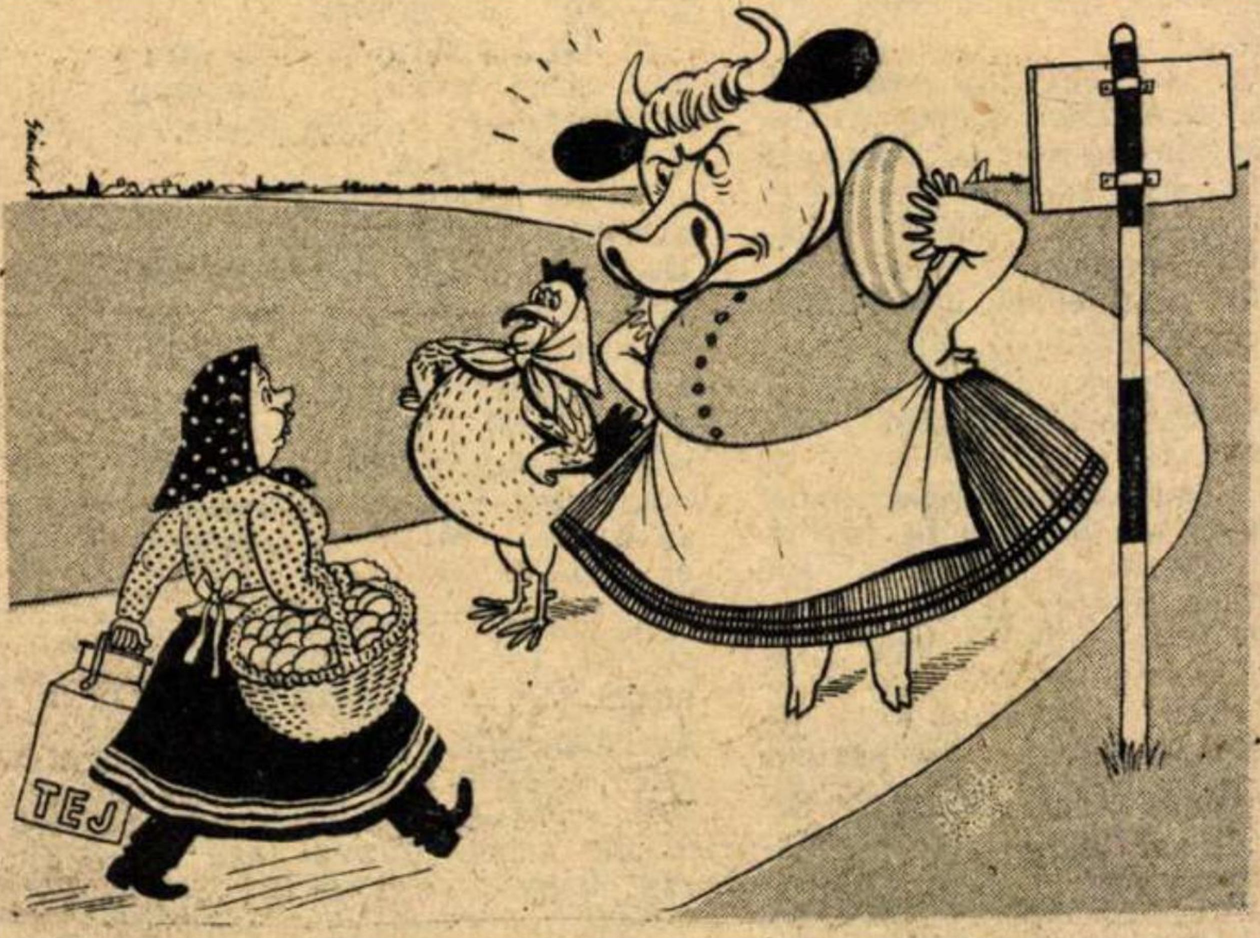
— Fogadni mernék, hogy ez az Adenauer kesztyűje!

Egyszerű igazság

Ahol az igazgató ölbetett kézzel ül, ott a versenytábla üresen áll.

A FALU HATÁRÁN

A tehén: Egy tapodtat sem tovább, Borcsa néni! Piacra van, behadásra nincs?!

Ezer forint

Azt talán mondanom sem kell, hogy én vagyok a világ egyik legalaposabb, legprecízebb, leggondosabb, legpontosabb és leglelkiismeretesebb embere, hisz ezt mindenki tudja magáról. Semmi sem esik olyan rosszul, mint ha ezt kétségbevonják. Most is fogom az újságot, s nézem, hogy nyertünk-e, akkor odajön a kislányom:

— Apukám, ne te, te nem találod meg!

— Már miért ne találnám meg?

— Mert te olyan szórakozott és felületes vagy... Mi az, hogy szórakozott és felületes, apukám?

— Honnan veszed azt, hogy szórakozott és felületes vagyok?

— Én nem veszem, csak anyu mondta. Add ide az újságot.

— Ne add oda neki — lépett közbe a feleségem. — Ha a gyerek azt mondja, hogy ugorj a Dunába, a Dunába ugrasz? Nekem add ide! Ezt alaposan meg kell nézni, ezt nem lehet egy gyerekre bízni, vagy egy férfira!

— Szó sincs róla — mondtam. — Majd én nézem meg! Rengeteg szám van, könnyen át lehet siklani fölötte, ehhez rendszeresség, alaposság és számérzék kell. Most pedig ne zavarjatok!

Leültem az asztalhoz az újsággal és a kötvényekkel. A feleségem és a gyerek lélegzetvisszafojtva figyeltek.

— Nézd, milyen gyorsan nézi — árulkodott a gyerek. — Így nem lehet nyerni!

Ezek a megjegyzések lepattantak hűvös nyugalmamról. Alaposan, gondosan, figyelmesen és lelkiismeretesen végigböngésztem a listát, elejétől végéig.

— Ma nem nyertünk — állapítottam meg.

— Az nem lehet! — kiáltott fel a feleségem.

— Nézd át újra! — mondta a gyerek.

— Még mit nem! — mondtam hűvösen. — Teljesen felesleges. Amit én megnézek, az meg van nézve.

— Majd mi megnézzük — ajánlotta a gyerek.

— E n g e m akartok t i kontrollálni?! — jöttem méregbe. — Korábban kell ahhoz felkelni, öcskösök!

Azzal elzártam a lapot és a kötvényeket s vettem a kabátomat.

Ahogy beléptem a munkahelyemre, az első, amit az előcsarnokban megláttam, a nyertesek listája volt. A harmadik helyen az én nevem állott, ezerforintos nyereménnyel.

— Micsoda felületesség ez?! — rohantam fel az irodába. — Kiírják, hogy ezer forintot nyertem, amikor nem nyertem semmit!

— De kérem — hűledezett Ilonka, a sorsolási tanácsadó. — Itt az újság. Maga bizonyára felületesen nézte meg...

— Én?! Még nem is láttam ma újságot... — hebegtem zavartan.

Egész napon azon gondolkoztam, hogy közöljem otthon a dolgot. Ez azonban feleslegesnek bizonyult, mert a feleségem avval fogadott este, hogy a nyakamba borult és azt mondta:

— Nyertünk ezer forintot!

— Tudod — kezdtem — én vagyok a világ legalaposabb és legprecízebb embere, de...

— Persze, hogy te vagy! Erről kár is vitatkozni!

— De te mindig kétségbe szoktad vonni — mondtam szemrehányóan.

— Az akkor volt — mondta a feleségem. — De most nyertél nekünk ezer forintot...

Gergely Miklós

Ezt nevezik szabad választásnak!

(A németektől megszállt Franciaországban csak a burzsoázia számára volt szabad választás.)

Daumier rajza 1870-ből, a Szépművészeti Múzeum most megnyílt kiállításáról.

Sanyika ÁLMA

Fémet gyüjtött ma Sanyika,
Aztán ment az Állatkertbe,
Majd álmában a két élményt
Egy kicsit összekeverte.

Azt álmodta — furcsa látvány,
Szinte fel sem érte ésszel —
A majom is fémet gyüjtött,
Méghozzá kétszer két kézzel.

Gyümölcsöztette a zsiráf
Hosszú nyakát kellőképpen:
A padláson ócskavasat
Kajtat létra nélkül éppen.

Kopogtatás a harkálynak
Ismert specialitása:
Ócskavasért bekopogtat
A csőrével minden házba.

Fémet gyüjt a kenguru is,
Bizony nem lopja a napot,
Degeszre áll az erszénye,
A MÉH-től oly sok pénzt kapott.

Reggel ébred Sanyi pajtás,
„Csak álmodtam!" — veszi észre,
De az álom megihlette:
„Nosza, fel a fémgyüjtésre!"

Borban a hamisság

A piacon szólt egy néni,
Olyan, mint egy nagyanya:
— Vóna egy kis borom, lelkem,
Édeskésen savanya.
Ilyen bort a boltban nem kap,
Ha akarna, se vehet!
Olcsón adom ... (Az olcsóság
Elvette az eszemet.)

Megvettem a bort és otthon
Kóstoló kör alakult,
Nem leltük az édes izt a
Borban, csak a savanyút!
A poharunk egykettőre
Üledékkel lett tele.
Konstatáltuk, hogy e bor nem
Szőlőlé, — ez: „hegy leve"!
Boroshordó belemosdott,
Attól lett kis borszaga;
A hordóban némi ánslug
S jelentékeny doh vala ...
Aki ebből iszik, azt majd
Nem kell tolni taligán,
Mert e löttynek ismeretlen
Fogalom a maligán.
Olcsó boron nem maradt már
Végül csak a keresztviz!
Izeire szedtük őt, és
Minden ize kevert iz.
Se nem kadar, se nem rizling,
Most légy okos, Domokos!
Ez a vinkó nem homoki,
Ez a lőre: homokos ...

Száz szónak is egy a vége:
Pénznek fuccs, — de ész maradt
Annyi, mellyel megfogadtam:
Nem vásárlok kéz alatt!

K. TÓTH LENKE

Mindenre van megoldás

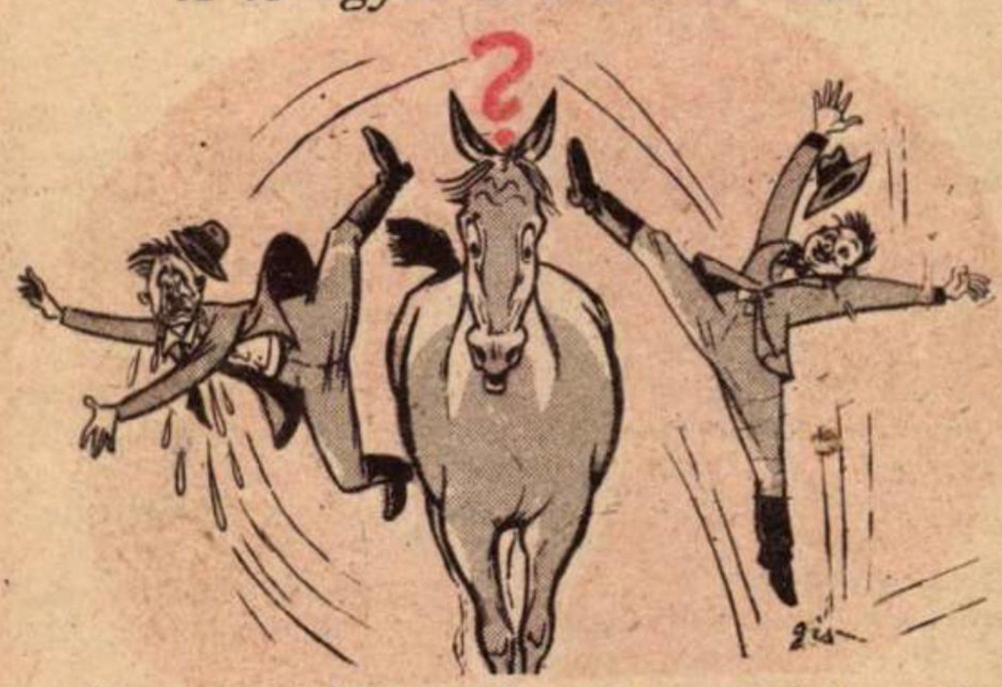
Így képzeli a gyermekruházkodás kérdésének megoldását a Zalaegerszegi Ruhagyár, ahol minden tervezett 6 gyermeknadrág helyett 1 férfinadrágot gyártottak.

A gyufa minőségéről ...

— Mit erőlködik azzal a gyufával, hiszen ég a cigarettája!
— Igen, de mire ez meggyullad, addigra már a következő cigarettához kell!

A ló egyik és másik oldala

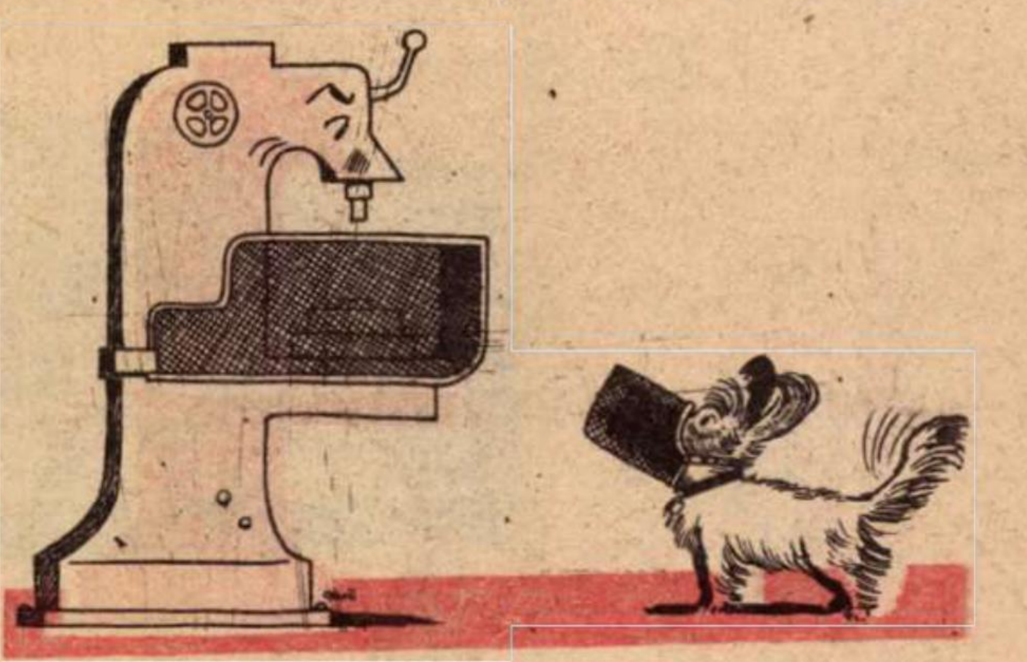
Ez a gazdasági vezető mindig siránkozik. Ez a gazdasági vezető mindig elégedett.

Notórius későnjövő,

ha egyszer nem késik ...

Védőintézkedések, ha találkoznak

Bodri: Maga, is harapós öregem?

Rákfene vagyok a cukrászdában

Írta: Tóth Eszter

Úgy hírlik, hogy Schiller írás közben rothadt almát szagolgatott. Én csupán némi süteményt szeretek megenni írás közben. Egybevetvén e gyöngémet azzal a ténnyel, hogy lakásomban házi, családi körülmények miatt a délelőtt munka szempontjából kedvezőtlen napszak, megszoktam, hogy ilyenkor beülök egy cukrászdába s ott dolgozom. Idegeim jók, a cukrászdai zsongás, jövés-menés sosem zavart munkámban, a krémes pedig egyenesen elősegítette több és jobb termelésemet. Ám néhány hónapja minden megváltozott.

Még a télen történt, hogy egy kartársammal társszerzői megbeszélésre beültem az egyik napsugaras nevű cukrászdába. A kályha mellé telepedtünk, abban a hitben, hogy a fűtés melege minket is megillet. A kályha másik oldalán lévő vendégasztalnál az üzem tisztviselőnője könyvelte a minyonokat. Munkája részletei felől percnyi bizonytalanságunk sem lehetett, szüntelenül hangosan cserélte gondolatait a szomszédos terem kiszolgálónőjével.

— Te Magdi, ha tegnap 120 minyont küldtünk a Rózsának, akkor nem jön ki nekem a 200!

— Dehogyis 120-at küldtünk! — tiltakozott Magdi éles szopránja. — Csak 110-et!

— És hány torta ment ki?

— Azt a Bözsi számolta. De ő ma szabadnapos.

— Te mikor leszel már szabadnapos?

— Fene tudja. Mindenkire hamarabb kerül a sor. Mert én olyan jó bolond vagyok, hogy...

Társszerzőmmel szájról való leolvasással és jelbeszéddel értekeztünk, minthogy nem hallottuk egymás szavát. Annál nagyobb volt meglepetésünk, mikor a kiszolgálónő mégiscsak bejött a szomszéd helyiségből, de nem azért ám, hogy közelből s így halkan folytassa tárgyalását, hanem azért, hogy minket felszólítson: üljünk át az ablak mellé, mert itt zavarjuk a tisztviselőnőt a munkájában.

Másnap nem is mertem ugyanoda menni, mert féltem, hogy huzatot kapok az ablaknál. Ezúttal már egyedül, egy másik és ugyancsak napsugaras nevű cukrászdába léptem be.

Derűsen indultam egy jó kis asztal felé. Derűmet azonban jeges hang fagyasztotta arcomra.

— Ne tessék összejárni a padlót! Most mostam fel! Az ember hiába dolgozik!

Megtorpantam, s remegő hangon védekezni próbáltam:

— Már féltizenegy van. Talán előbb kellett volna felmosni ...

— Még mit ne! — csattant fel a korholó hang. — Nem törhetem már hajnalban a nyakamat, azért, hogy ...

Nem fejezte be, nem is kellett. Értettem jól. Ő megszakad a munkától, hogy én aztán beterpeszkedjem ide és undok dőzsölésemmel telimocskoljam a padlót. Fékemvesztetten elhúzzam a széket, duhajul beszenynyezzem a tányért és dekadens züllöttségemben cigarettavégekkel büdösítsem be a hamutálcat. Nem lehetetlen az sem, hogy a poharat a tükörbe vágom.

Morálisan összezúzva roskadtam a kijelölt asztalhoz, amely a felmosás érinthető szigetén állt s egyben a legkényelmetlenebb volt valamennyi üres asztal között. Nem tiltakoztam, hiszen csak tegnap tanultam meg, hogy oda kell ülnöm, ahová a cukrászda személyzete irányít. Mindegy. Ülök ahol ülök: a társadalom rákfenéje vagyok, aki dorbézoló életmódommal arra kényszerítem a takarítónőt, hogy arca verejtékével éjt nappá tegyen.

De 5 nemcsak éjt tesz nappá, hanem napot is éjjé, mert amint papírt, ceruzát veszek elő, máris eloltja a villanyt. Igaz, takarékoskodni kell az árammal.

— Kaphatok egy krémest? — kérdezem a kiszolgálónőtől szerény hangon és mosolyogva, hogy minél rokonszenvesebbé tegyem magam s így netán a süteményhez egy pohár vizet is kapjak, ami ritkán sikerül.

— Nincs — felel a kérdezett és látszik rajta, hogy olcsó eszközeim nem hatottak rá. Most már nem törődöm véle, vajjon megnyerő vagyok-e vagy sem.

— Hát mi van? — kérdezem.

— Amit lát.

Semmit sem látok, minthogy sötétben ülök.

— Egy szimplát kérek — adom meg magam és nekifogok a munkának. Mesejátékot írok és most kerül sor a Napjötti kovácslegény és Viráglépő Szépleány duettjére, ezt szépen kell megoldani, líraian ...

— Ha az Ica holnap szabadnapos, akkor ki jön be délután? — harsan fel a pénztárosnő hangja.

— Én ugyan nem! — hangzik a nem kevésbbé harsány válasz, minden külön értesítés helyett, a kiszolgálónő ajkáról. — Jöjjön be a Rózsi! Engem nem érdekel az egész! Hogyisne! Mert én olyan jó bolond vagyok! Majd bolond leszek!

Ezt a jóbolond-dolgot már ismerem. Nade figyeljünk oda. Figyeljünk a nagy duettre. Tehát: belép a Napjötti és így szól:

— És mikor az Irénke próbára megy, mit gondolsz, ki lesz délutános?

Nem, ezt nem a Napjötti kovácslegény mondja. Ezt Gizi mondja, sőt sikoltja és hangjából már kitalálható, hogy ismét ő lesz az áldozat, mint jó bolond. Nem, így nem lehet dolgozni.

Ha már úgysincs sem krémes, sem kávé, nomeg Giziék kissé túlhangosan is dolgoznak ahhoz, hogy Napjöttiékkel foglalkozni tudjak, inkább elmegyek. Távozásom senkit sem rendít meg, ennek örülök. Senkisem erőltet, hogy üljek vissza és fogyasszak valamit. Ám az, hogy köszönésemet sem viszonozzák, fáj.

A legközelebbi alkalommal csak délben mentem be egy ismét másik napsugaras nevű üzembe. Biztos akartam lenni felőle, hogy a krémes már megjött.

Nini, itt már több rákfene üldögél, nem hiába jár dél felé az idő. Az egyik rákfene a Potapovát tanulgatja, a másik füzeteket nézeget, talán dolgozatot javít. Így dinomdánomoznak itt, míg a személyzet dolgozik.

— Nem leszek bolond lemondani a szabadnapomról, csak azért, mert a Joli nem akar délelőttös lenni, és ...

Mondat közepén nyílik az ajtó, hozzák a friss süteményt. Jól számítottam. Krémesek, torták, minyonok lepik el a pultot. Nem tudom visszatartani magam:

— Kérek egy krémest!

— Tessék várni — fojtja el a kiszolgálónő lázadásomat már csírájában. — Előbb át kell venni az árut!

Húszperces rubrikázás és fennhangú számolás után újra megkockáztatom merész kérésemet. A pénztárosnő maró gúnynyal utasítja kartársnőjét:

— Annus, add már azt a krémest, mert elmegy a vonat!

— Érdekes — szólt Annus — hogy némelyik milyen! A Közértben órákig tudnak várni, de itt mindnek sürgős. Csak hogy piszkálják az embert!

— Tegnap meg az egyik százast akart váltani — háborog a pénztárosnő. — Azt hiszik, ez a Nemzeti Bank.

Annus lependeríti a krémest asztalomra. A Potapovás is kap. De vizet ő sem mer kérni. S már folytatódik is a duett — na, nem a Napjöttié és a Viráglépőé, hanem Annuskáé. De legalább amit most harsognak, végre csakugyan rámtartozó téma, azaz reánk, valamennyi rákfenére. Mivel mi vagyunk ama *„némelyik"*, *„ezek"* stb.

— Tegnap is mi volt itt! — süvölti Annus. — Azt hittem, megőrülök. Az egyiknek rövid szimpla kell, a másiknak hosszú, *némelyik* duplát akar rummal, a másik tejet hozzá, a harmadik habot. *Ezek* azt hiszik, hogy ...

Nem tudja befejezni, mert a befejezés nyilván az lenne: „Ezek azt hiszik, hogy cukrászdában vannak és én azért vagyok itt, hogy az asztalukra tegyem, amit rendelnek!" Holott? Holott, azt hiszem legalábbis csakugyan ...

Napjötti és Viráglépő duettjét otthon írtam meg, éjszaka. Délelőtt a cukrászdában a személyzet duettjeit írtam meg, egyenesen az életből — nem éppen *ellesve*, mert leselkedni igazán nem kellett hozzá — de mondjuk: merítve. Úgy mondják, ezt, hogy „kiírtam magamból". De jobban szeretném kiirtani belőlük.

Heti Krónika

RIDGWAY tábornok Párizsból Észak-Afrikába utazott. A párisiak szerint a búcsú ünnepélyes pillanataiba csak az vegyitett ürömcseppet, hogy vissza fog jönni.

FRANCOIS-PONCET nyugatnémetországi francia főbiztos elrendelte, hogy a húsvéti ünnepek alkalmából bocsássanak szabadon tizenöt német háborús bűnöst. A főbiztos majdnem minden nap eszközöl ilyen ünnepi szabadonbocsátásokat. Ugyanis minden nap, amikor egy háborús bűnöst kiszabadithat, neki ünnep.

ADENAUER még Washingtonban van, de már közlik, hogy májusban Londonba utazik. Hogy miért utazik ilyen sokat? Mert háborúra utazik.

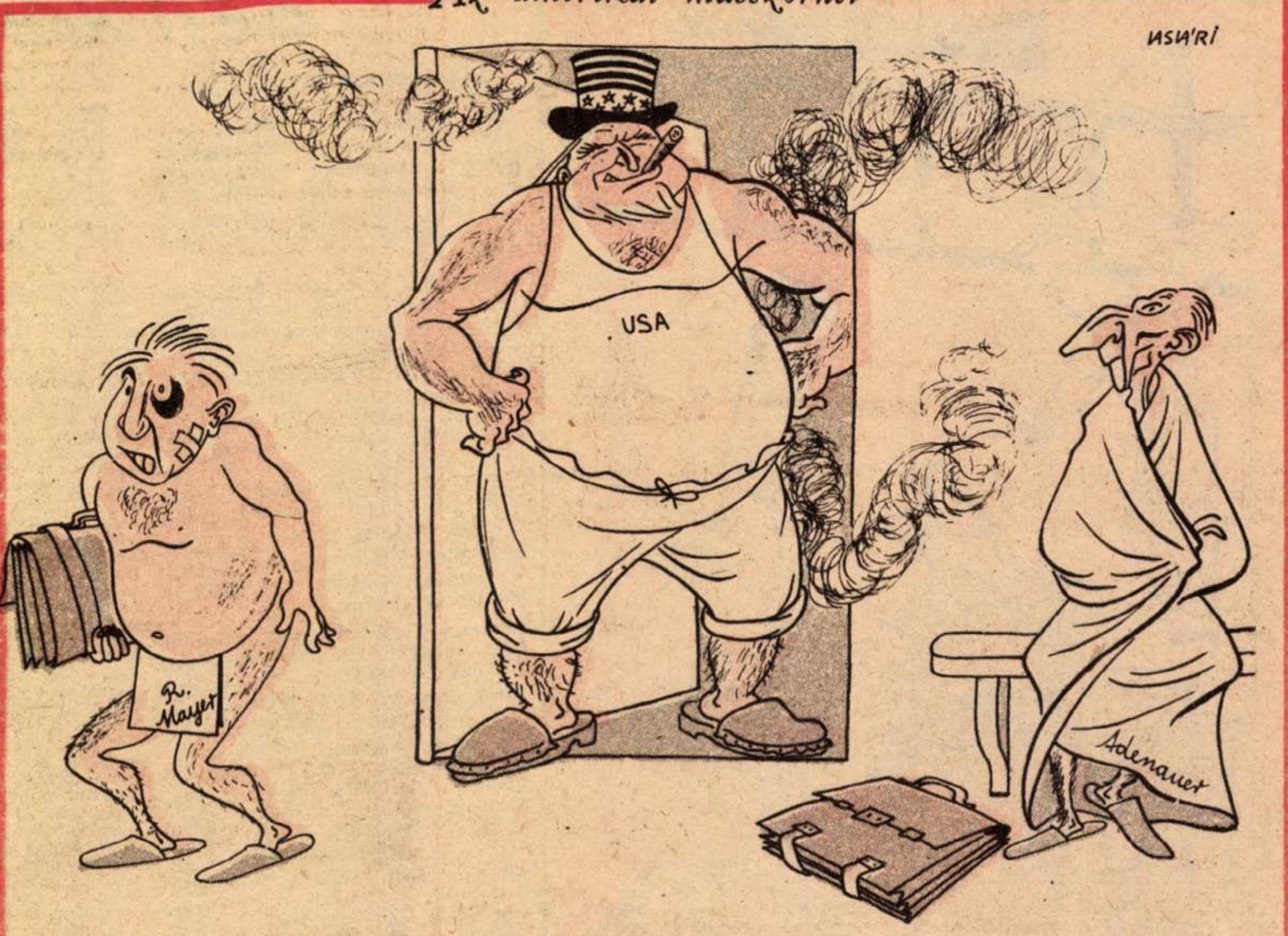
A COMBAT cimű francia lap „Üres kezek" cimmel irt cikket a francia miniszterek washingtoni látogatásáról. A francia kormány egész politikájáról viszont „Üres fejek" cimmel lehetne méltatást irni.

MOSZADIK rádióbeszédében támadta a sahot és családját. Azzal vádolta a sah anyját és nővérét, hogy a kormány ellen intrikálnak. A sah viszont azon a véleményen van, hogy anyja és nővére jól megfontolják a cselekedeteiket. A megfontoláshoz a fontot az angolok szállitják.

Az amerikai masszőrnél

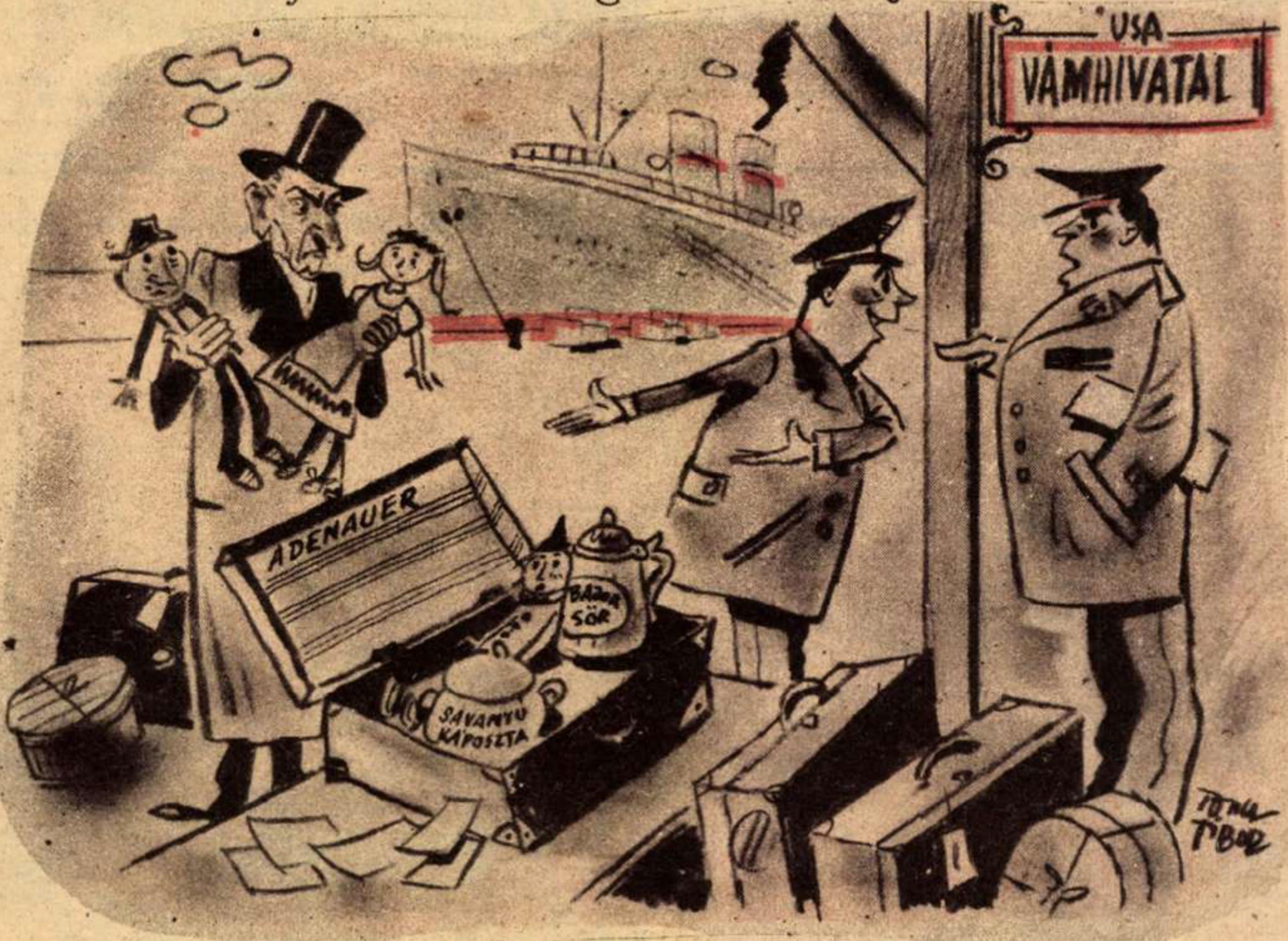
— Kérem a következő urat!

PERZSA VÁSÁRON

John Bull: Hogy adja az olajat, szép menyecske?
Uncle Sam: Ne álljon szóba ezzel az alakkal, kislány... Ismerem őt. A barátom!

Adenauer ajándékokkal megrakodva érkezett Amerikába

— Mi van ennek a pasasnak a kezében, John?
— Bábúk az elnök úr unokája számára.
— És ki ez a pasas, John?
— Bábú az elnök úr számára...

Gádor Béla:

KERT AZ UTCÁN

A tavaszi zsivajgás már felhallatszik a lakásba. Kimegyek az erkélyre s körülnézek. A srácok derekasan üvöltözve rúgják a labdát, a szük utca tulsó végén már megkezdődött a roller-bajnokság tavaszi fordulója. No, lám! Králikné már ássa az utcakertet a ház előtt. Mindig ő az első, tavaly is derékig ért a kertjében a vasrózsa meg a petunia. Szemben, a hetes szám előtt Berci bácsi áll, a megátalkodott házfelügyelő. Csajla kalapját betyárosan a szemébe vágta, a karima alól laposakat sandít az asszony felé. Elég kellemesen, gusztusosan hajladozik ez a Králikné, jó gömbölyded formája van, aztán meg özvegyasszony is. Berci bácsi nem mai gyerek, de azért többször is végigsimit lompos bajuszán, különösen ha Králikné éppen a fal felé fordulva végzi a hajladozást.

— Hát maga mikor kezd? — fordul vissza az asszony piros képpel, mintha csak megérezte volna lábikráján a vén betyár tekintetét.

— Kezd a rosseb... — löki oda Berci bácsi és meg sem mozdul.

— Nem is ért maga ehhez — nyelvel vissza az asszony. — Nem tud maga semmit, csak pipálni...

— Maga még nem is látott annyi földet, hallja, amennyit én már felástam... — mondja Berci gőgösen. — Nézni is rossz, ahogy piszmog avval az ásóval...

— Mutassa meg, hogy kell csinálni... — nevet kacéran Králikné és nagyot hajol a fal felé. Berci bácsi komótosan átlépdel a túloldalra, kiveszi az ásót az asszony kezéből. De az tovább nevet ravaszul:

— Ne itt mutassa, a maga földjén...

Kézen fogja az öreg gavallért, úgy viszi át a túloldalra.

— No, hadd látom azt a szakértő ásást!

Berci bácsi végigméri az asszonyt és beleköp a markába. Már ezen a köpésen látszik, hogy szakértelemben itt nincs hiány. A ravaszdi asszony meg ott ugrál mellette és dicséri:

— Hűha! De jól megforgatja, ez igen! Hótig tanul az ember...

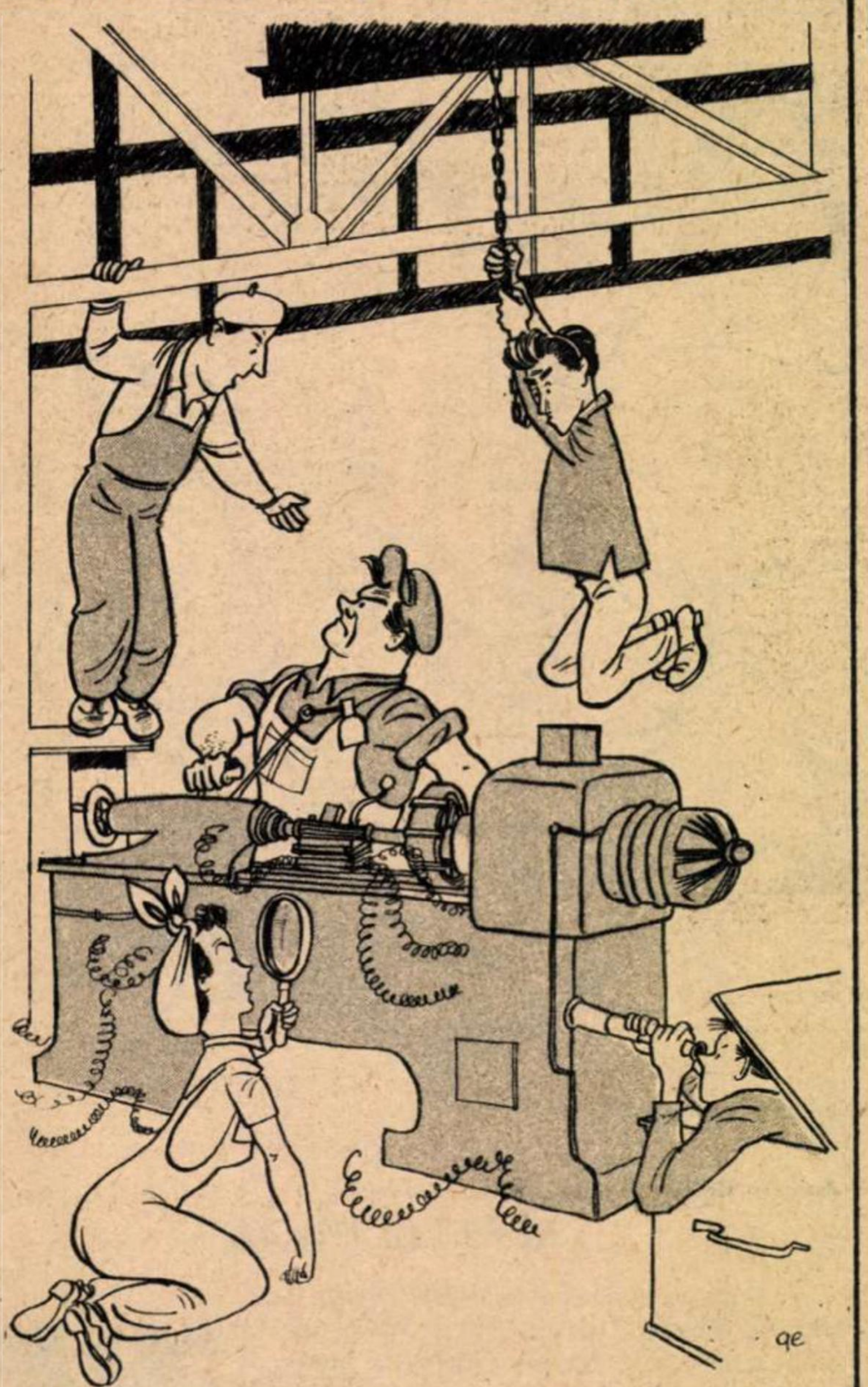
Most egy darabig Králikné veszi át a szerszámot, de mintha szántszándékkal ügyetlenül mozogna. Berci bácsi kikapja kezéből az ásót s addig vitatkoznak, magyaráznak, míg egy félóra leforgása alatt felásódik a csöpp darab föld...

*

Ez volt tegnapelőtt. Ma délután, amikor kimentem az erkélyre, már több helyen is ásták a kerteket. Králikné, aki mindig élen jár, már el is keritette a maga darabját egy dróttal, most éppen egy pemzlivel mázolja fehérre a „keritést". Berci bácsi is ott áll a ház előtt, nézelődik, mellette a földön vödör. Olyan a képe, mintha spekulálna valamiben, nem is néz Králikné felé. De most hirtelen megélénkül az öreg, mert egy kétlovas stráfkocsi jelent meg az utca elejibe. Ahogy a kocsi elhaladt, Berci bácsi fürgén szalad az utca közepére s belapátolja a vödörbe, amit a lovacskák otthagytak. Ezt nem először csinálhatja, mert a vödör szinte tele van már trágyával. A kertekben dolgozók irigykedve nézik Berci bácsi működését; Králikné is vet oda egy sértődött pillantást; lefőzve érzi magát. Az öreg Berci diadalmasan néz végig vetélytársain, de aztán, mint aki meggondolta magát, átballag az asszony kertjéhez és egy gáláns mozdulattal odaönti a felásott földre a vödör tartalmának felét.

— Jól be kell forgatni — mondja oktatólag és szinte tánclépésben megindul a félvödör trágyával a saját kertje felé.

Aki nem törődik a munkamódszerátadással

— Mit lődörögtök itt körülöttem? Haszontalan népség, majd én megtanítalak benneteket...
— Bár már megtanítana!

Jancsi és Juliska

— Álljunk meg, Jancsi, hadd gyönyörködjek egy kicsit a táblánkban...
— Gyönyörködjél menet közben Juliska, mert itt nem állunk meg...

Mi jön a villám után?

(A Gheorghiu-Dej hajógyárban a munkások maguk „villámozzák ki" társaik hibáit.)

— Már megint villámot adtatok nekem!
— És ha holnap is elkésel, kapsz a villám mellé tőlünk egy kis mennydörgést is!

Le a bürokráciával!

„Ideiglenes megoldás"

Az Építőgépjavító Vállalat műszaki osztályát, a gyártáselőkészítést és a normairodát a vállalat akkori vezetősége 1951 októberében egy üres csőbarakban helyezte el. Ez a csőbarak régebben raktárhelyiség volt.

Bennünket, műszaki dolgozókat megnyugtattak, hogy ez az elhelyezés csak ideiglenes megoldás. A vállalat közben fejlődött, korszerű szerelőcsarnokot, mosdót és öltözőt kapott. Túlteljesítettük tervünket és a tröszt vállalatai között első helyre kerültünk. Most az élüzem, jelvény várományosai vagyunk, de még mindig az „ideiglenes" csőbarakban dolgozunk. Közel két éve!

Hiába küldtünk levelet az Építésügyi Minisztériumnak, a Trösztnek, a Szakszervezetnek, a csőbarak maradt az irodánk.

Lássuk csak, milyen ez a csőbarak, amelyet istállónak becézünk. A falak másfél-két méter magasságig vizesek. Nem nedvesek, hanem a szó szoros értelmében vizesek. Az asztalok alja rothad, a szekrények mögött vígan tenyészik a gomba. Az iratok, rajzok nyirkosak, penészesek. Az írógép rozsdásodik. A takarítónőnek egy vígasza van, a söprésnél nem kell locsolni, ezt a munkaműveletet megtakaríthatja. Por ugyanis nincs, csak sár van. A helyiségnek nincs deszkapadlója, a sáros földet téglával fedtük be. Az iroda egyébként fél méterrel az udvar szintje alatt van.

Mi következik ebből? Az, hogy esőzés idején a víz befolyik.

A minisztérium is megnézte „istállónkat". Raktár céljára akarták igénybevenni. Nem felelt meg, mert nedvesnek találták. Attól féltek, hogy megrozsdásodik az anyag. Persze, megkérdeztük, hogy ha raktárnak nem felel meg, miért jó irodának? Nem kaptunk választ.

Ilyen előzmények után értesültünk, hogy megkezdik az új iroda építését. 1952 őszén meg is kezdődtek a munkálatok. Újult erővel dolgoztunk tovább. Lázas izgalommal figyeltük az építkezés menetét. Az új épület falát felhúzták, de az csakhamar ledőlt. Erre újra felépítették a falat és bíztunk abban, hogy télen már az új helyiségben dolgozhatunk. Nem így történt. Az építkezés a legnagyobb hidegben több mint egy hónappal ezelőtt abbamaradt és mi télikabátban dolgoztunk tovább. Februárban, márciusban füstölgő kályha mellett dolgoztunk a hideg csőbarakban. Az „iroda" dolgozóinak egy része megbetegedett.

Természetesen érdeklődtünk, hogy miért maradt abba az építkezés, amit 80 százalékig már befejeztek. Azt a választ kaptuk, hogy nincs beruházási keret. Ezt mi nem hisszük el. Valakinek a hibájából több mint három éve lehetetlen körülmények között dolgozunk és a bürokrácia a majdnem kész, új épület befejezését is megakadályozta. Segíts rajtunk, Ludas Matyi!

Az Építőgépjavító Vállalat
műszaki dolgozói

Mözsi mozi

Panaszunk van a MOKÉP ellen. A műsorbeosztást egy hónappal előbb megkapjuk a reklámanyaggal együtt. A plakátokat kiragasztjuk, propagandát csinálunk, de mindig csalódást okozunk a mozilátogatóknak.

A MOKÉP megakadályozza a jó munkánkat és elkeseríti a mozilátogató közönséget a műsorok sűrű változtatásával. Január elsejére a „Képzett beteg"-et és a „Selejt bosszújá"-t hirdettük. A „Képzett beteg" megérkezett, a „Selejt bosszúja" azonban nem volt hajlandó Mözsre látogatni. Úgy látszik, a „Selejt bosszúja" valami miatt nagyon bosszús miránk.

Január 3-ára és 4-ére az „Elsőosztályosok" című filmet hirdettük. Nem érkezett meg. Január 10-ére és 11-ére minden jegy elkelt a „Békés napok" című színesfilmhez, de hiába várta a zsúfolt nézőtér közönsége. Sokan az ajtót döngették, az üzemvezető a haját tépte, de ez nem segített az ügyön.

Március közepén megérkezett az „Állami Áruház" teljes reklámanyaga. Sorbaálltak a jegyért, egymást törték-zúzták a pénztárnál. Az „Állami Áruház" helyett levél érkezett, amelyben közölték, hogy egy más filmet küldenek pótlásul.

Ha ez így megy tovább, akkor már nem hisznek nekünk és a beérkező filmeket csak az üres négy falnak fogjuk vetíteni.

Április 11-ére és 12-ére a „Vihar" című filmet ígérték. A község termelőszövetkezete és termelőszövetkezeti csoportjai izgatottan várják az őket különösen érdeklő filmet, de már előre fél mindenki a községben, hogy nem a „Vihar", hanem egészen más film érkezik helyette.

Reméljük, hogy a MOKÉP végre rendet csinál a keskenyfilmek frontján és nem lesz több csere.

Bartha Ferenc,
a mözsi Béke Filmszínház
üzemvezető gépésze

Nincsneve Jenőke

Nemrégiben, népnevelői-agitációs munkánk alkalmával meglátogattuk az Alkotás-utca 23. számú ház házfelügyelőjét. A családnak négy gyermeke van. Van egy ötéves kisfiúk is, Jenőke, aki Szombathelyen született. Ennek a Jenőkének nincs vezetékneve. Az egész házban nincsneve Jenőkének hívják.

Hogyan lehetséges ez? Erre a kérdésre így válaszolt a gyermek anyja:

— Első férjem elesett a második világháborúban. Amikor megismerkedtem a második férjemmel, addig nem tudtunk összeházasodni, amíg a holttányilvánítási iratot nem kaptuk meg. Időközben megszületett Jenőke, akit édesapja nevére még nem lehetett anyakönyvezni, mert a holttányilvánítás késett. Az én lánynevemre sem lehetett anyakönyvezni, mert még első férjem nevét viseltem. Az anyakönyvi hivatal ezért nem írta be a gyermek vezetéknevét. A holttányilvánítás után házasságot kötöttem Jenőke édesapjával, de azóta sem sikerült a gyermeket édesapja nevére iratni.

A házfelügyelőnő ezután megmutatta az aktaszámok és iratok tömkelegét. Igazolta, hogy mindent elkövetett az ügy gyors elintézése érdekében. De, úgy látszik, „elfektették" az ügyet. Jelenleg a Belügyminisztériumban van az akta 958/102 3/1952. szám alatt.

Remélhetőleg a Ludas hozzásegíti Jenőkét vezetéknevéhez.

Bánhidi Lászlóné
és dr. Angi Istvánné

Furcsa vetésterv

Körmend község Tanácsa értesített bennünket arról, hogy Gyimesi Jánosnak és társaiknak, akiknek községünk területén földje van, milyen terményeket kell elvetniök. Mellékelték az erre vonatkozó kimutatást, amelyből kitűnik, hogy Gyimesivel együtt több földművesnek együttesen egy kataszträlis hold 370 öl szántóterületük van Balatonfüreden. Erre a területre előírás szerint 260 öl őszibúzát, 200 öl rozsot, 30 öl árpát, 160 öl tavaszibúzát, 160 öl tavasziárpát, 160 öl zabot, 30 öl hajdinát, 40 öl kölest, 30 öl cukorrépát, 20 öl takarmányrépát, 120 öl kukoricát, 100 öl burgonyát, 20 öl napraforgót, 30 öl szójababot, 30 öl tavaszi bükkönyt, 40 öl lucernát, 200 öl vörösherét, 40 öl őszikeveréket, 75 öl rostlent és 260 öl egyéb terményt kell vetni.

Ebben a vetéstervben nincs semmi észszerűség. Azt követeli a Tanács, hogy azok az emberek, akiknek összesen 1 kh. 370 öl földjük van, ezen a kicsi területen húszféle növényt termeljenek, mégpedig 20, 30, 40 öles parcellákon.

Amennyiben Körmend község Tanácsa a többi dolgozóval is ilyen vetéstervet közöl, akkor valószínű, hogy a körmendi emberek nevetségesnek találják a Tanács munkáját.

Balatonfüred község Tanácsa,
a Végrehajtó Bizottság titkára

Négy éve nincs fürdő

Mi, mezőberényiek, nem kapunk feleletet arra a kérdésre, hogy miért nem működik négy éve a községi fürdő. Pedig milyen gyönyörű helyen feküdt! A községi liget vette körül. Igaz, ha most megnyitnák, már nem vennék körül a szép fák, mert már megkezdték a ligeti fák kivágását. Nem kerülne sokba a fürdő újbóli berendezése, mert a betonmedence kifogástalan állapotban van. A fürdőzés egészséges, az úszás fontos sport és a mezőberényi szabadtéri fürdő mégis kacsafürdető négy esztendeje.

Tóth Károly
Mezőberény

Az érdekeltek hozzászólnak

A Ludas Matyiban gúnyvers jelent meg arról, hogy az OTSB a sakkozókat is orvosi vizsgálat alá veszi. Pedig a sakk is sport, a sakkozóra is kötelező az előző sportorvosi vizsgálat. Hasznos is! A sakkozók idegrendszere, szíve a versenyek alatt komoly megterhelés alá kerül. A Szovjetunióban is gondos egészségügyi vizsgálat alá veszik a sakkozókat. Az első vizsgálatnál, az úgynevezett rutinvizsgálatnál sem próbareggelit, sem gyomorröntgent, sem más, a versíró által jelzett vizsgálatot nem végzünk. Erre csak akkor kerül sor, ha valami szervi elváltozást észlelünk a sportolónál.

dr. Balassa Sándor,
az OTS Egészségügyi Intézetének
ig. főorvosa

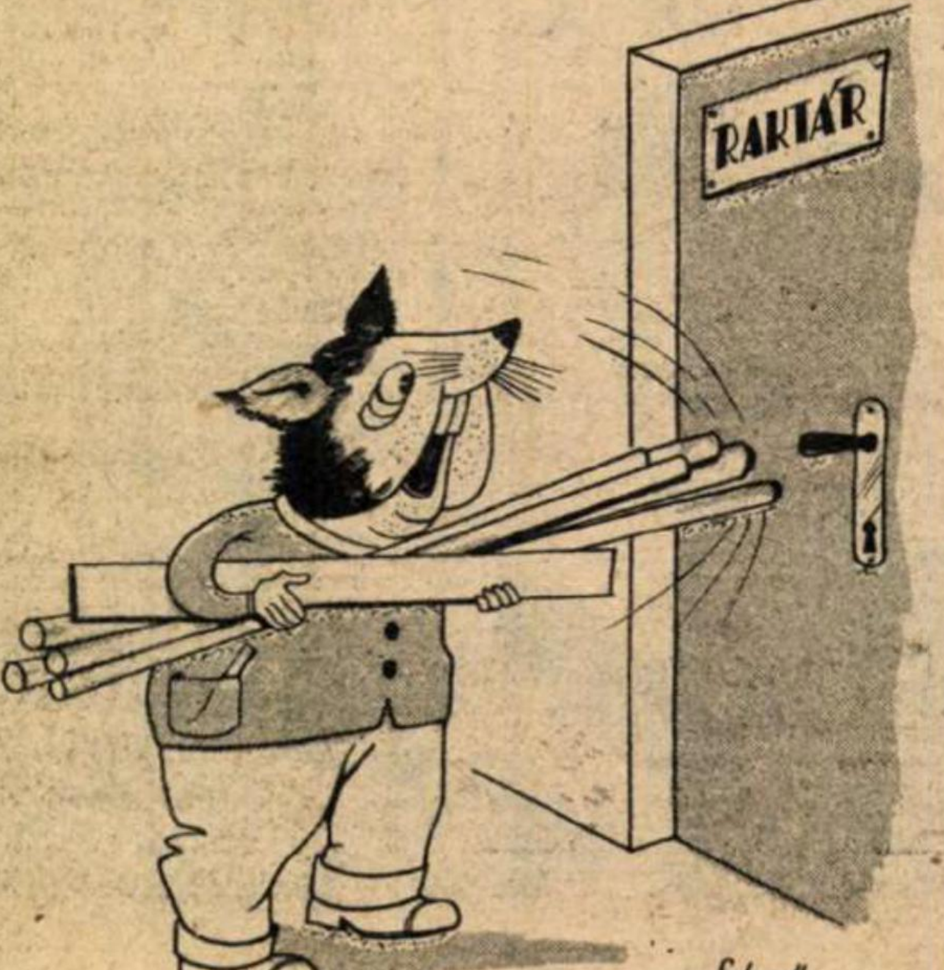
Büffé a villamoson

Nagyon szeretem a lángost, én is gyakran vásárolok belőle a főváros különböző pontjain lévő lángos-boltokban. Én azonban tekintettel vagyok másokra és nem a villamoson fogyasztom el az olajtól vagy zsírtól csöpögő lángost. Mások nem ilyen tapintatosak és bizony nagyon kell vigyázni a zsúfolt villamoson arra, hogy a lángos-evők be ne zsírozzák ruhánkat.

Fagylaltot nem szabad a villamosra vinni! Tiltsák el a lángosevést is a Fővárosi Villamosvasút vonalain!

Több villamosutas

Ahol halmozzák az anyagkészletet

Hörcsög: Hahó, raktár!... Behoztam az 1956 évre még szükséges hiányzó anyagokat is...

Egy Disz-titkár a ló másik oldalán

Egyes DISZ-titkárok azt hiszik, hogy a jó adminisztráció — bürokrácia.

— Honnan tudnám, hogy hány Disz-tagom van? Nem vagyok én bürokrata!

POLITIKAMENTESEN

Hosszú idők után összeszaladtam volt iskolatársammal, Gomb Edével. Feszélyezetten üdvözöltük egymást, aminek az volt az előzménye, hogy annak idején az első elemiben Gomb ruháját leöntöttem egy üveg eredeti Müller-tintával. Az idő azonban a tintával együtt lemosta a régi indulatokat is és lassacskán szívélyes beszélgetésbe elegyedtünk. Gomb végül is meghívott otthonába. Nem mondhatom, hogy túlságosan örültem ennek a meghívásnak, mert Gomb Ede úgynevezett „politikamentes" ember hírében állott.

Amikor vasárnap délután vegyes érzelmekkel átléptem Gomb lakásának küszöbét, a házigazda elém sietett és politikamentesen üdvözölt:

— Isten hozott!

Felöltőmet felakasztottam a narodnyik faragású fogasra, egy pillantást vetettem a falról rámmosolygó aktfesményre és beléptem Gomb szobájába. A könyvespolcról a nyugati „bestseller" irodalom politikamentes ponyvaregényei bizonyították, hogy Gomb Ede elefántcsonttoronyban él, távol a világ zajától. A rekamié sarkán színes párnácska hevert, rajta hímzett Turulmadár röpködött önfeledten, mint annak idején a hólepte erdélyi bércek felett.

Csakhamar új vendég érkezett. Tagbaszakadt férfiú, gomblyukában egy Hudson-autó politikamentes mütyürkéjével.

— Szomszédom és barátom, Bélteki úr, — mutatta be a házigazda.

A kölcsönös üdvözlések után Gomb átvette a társalgás irányítását:

— Igérjük meg, hogy félretesszük világnézetünket, nem politizálunk, hanem kellemesen diskurálunk.

Bélteki helyeslően bólintott, mint akinek nagy rutinja van politikamentes beszélgetések gyakorlásában.

Kellemesen közömbös dolgokról csevegtünk, zord időjárásról, vakbéloperációról és Bélteki hat évvel ezelőtt történt súlyos autóbalesetéről.

Aztán óvatosan áttértünk az általános helyzetre, miközben Bélteki házigazdánk élénk helyeslésének közepette kijelentette, hogy nem szabad beavatkozni a termelés, ötéves terv, építés és egyéb politikai kérdésekbe, mert hiszen ezek maguktól is mennek. Ellentmondásomat rossznéven vették. Nyolc óra felé távoztam, Bélteki kijelentette még marad egy keveset, mert ilyenkor szoktak Gombbal rövid hullámon hallgatni bizonyos külföldi adásokat.

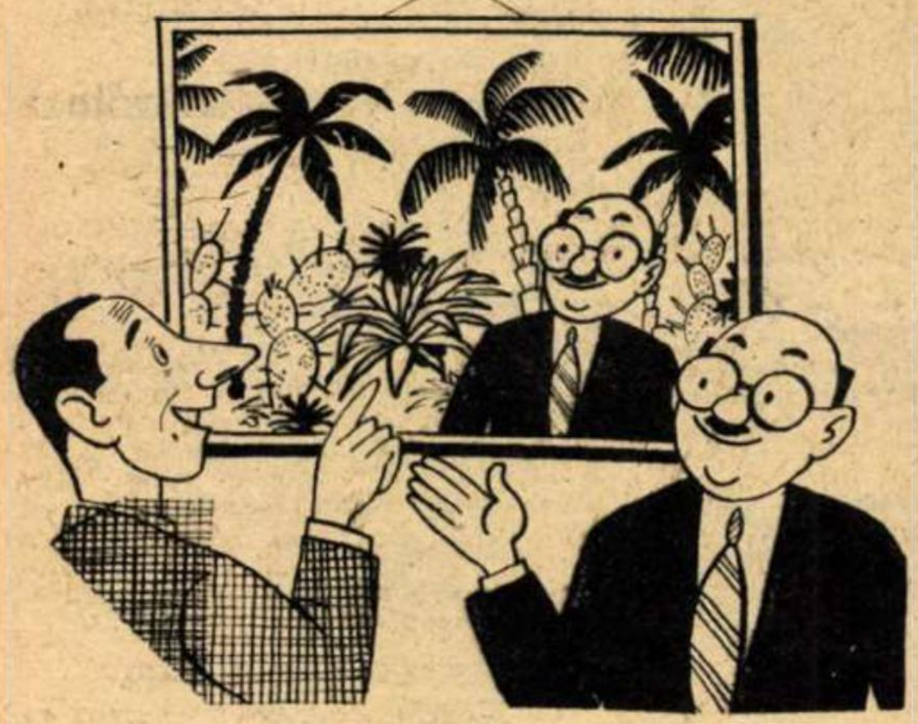
— Természetesen csak a politikamentes részét, — tette hozzá Gomb bamba mosollyal.

Azóta találkoztam Gombbal, hűvösen üdvözölt, ajkbigyesztéssel jelezte, hogy csalódott bennem. Amikor távozó alakja után néztem, megszólalt bennem a lelkiismeret:

— Hibáztam annakidején. A fejére kellett volna önteni a tintát...

SZILÁGYI GYÖRGY

Aki elhiszi a pálmát

— Mi az? Te Afrikában is jártál?
— Dehogy... Fényképész Szövetkezet működik az állatkerti Pálmaházban...

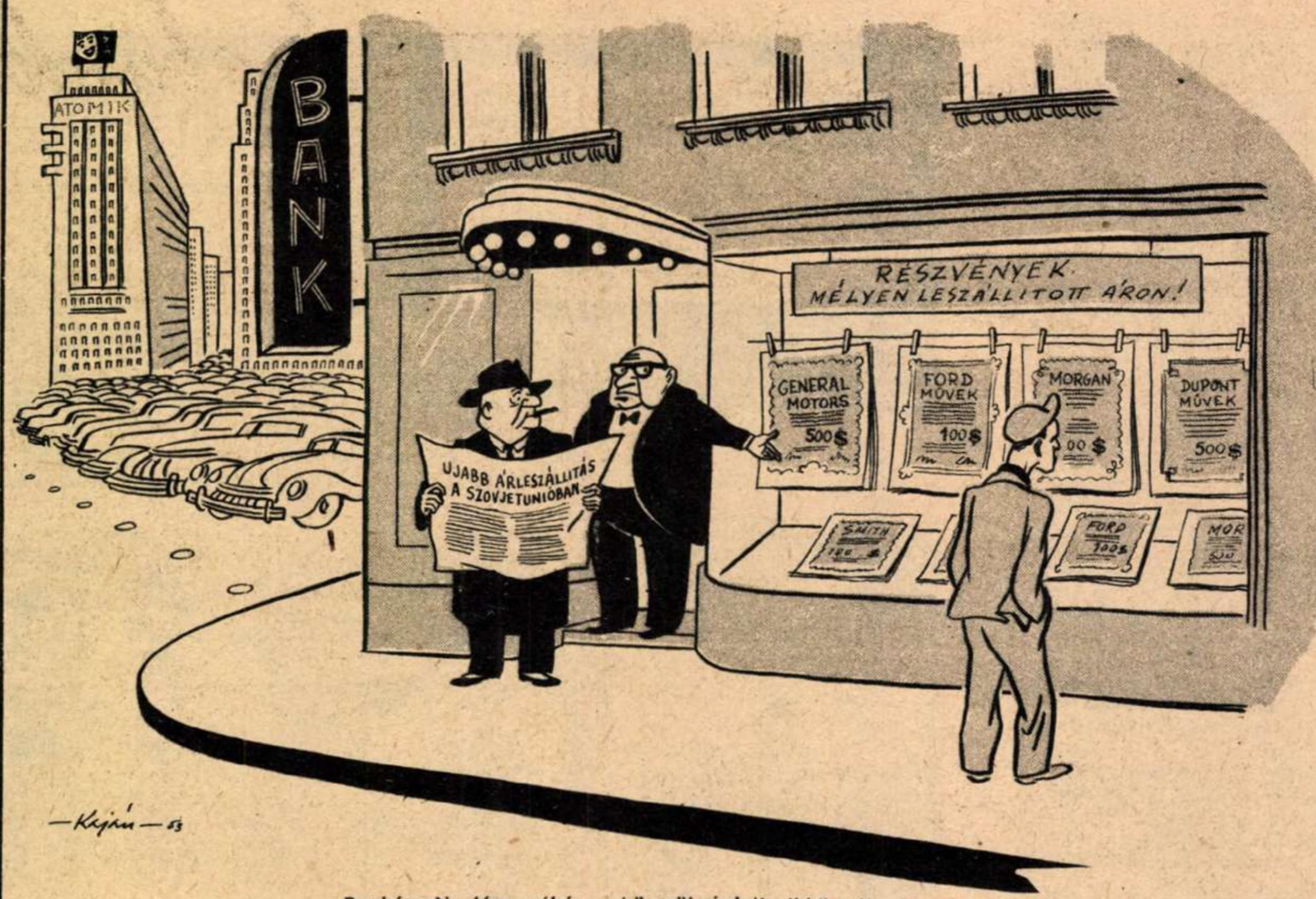
Egy vándorló üzlet a sok közül

— Jól nézzen meg nénike, mert percek alatt Közért leszek!

EGY NEWYORKI BANKHÁZ ELŐTT

— Bankár: No lám, néhány „közszükségleti cikk" nálunk is olcsóbb lett!

Ülőhelyet az ifjúságnak!

Abban az időben, amikor inaséveimet gyötörtem (és amikor inaséveim gyötörtek), a különböző szakmák tanulóifjúsága, meg a diákok nagyrésze a gyalogjárók csoportjához tartozott. Ez a tény azonban nem zárta ki azt, hogy bizonyos ünnepélyes alkalomkor ne vettük volna igénybe, — sapkánk feláldozásával is — a villamos püspökfalatját. Ma már persze ez nem így van. Tanulóifjúságunk különböző kedvezményes jegyekkel felszerelve, elfoglalta megérdemelt helyét a villamos belsejében. Ez így nagyon jó. De hogy az ülőhelyek nagyrészét is elfoglalták, az már csak nekik jó, de semmiesetre sem jó az idősebb korosztályoknak. Hogy ezek az idősebb nénikék és bácsikák sokkal többet ültek már villamoson, mint az ifik, az igaz. De nem hinném, hogy most az lenne az ifik döntő feladata, hogy ezt a lemaradásukat idő előtt behozzák. Mert hogy egyik-másik mindenáron ki akarja küszöbölni ezt a lemaradást, erre jellemző az a kis eset, amit a hatvanhetes villamoson láttam.

Megértem egynéhány gombhullást a hatvanhetes villamoson való utazásaim során, de azon a bizonyos napon helyszűke miatt még a gomb se tudott lehullani, pedig már megérett. Röviden: lábtaposó hangulatban érkeztünk a Fűrész-utcai megállóhoz. Itt a sok felszálló közül kivált három ifjú. Az ifjak közül kettő a tanulók egyenruháját viselte. A harmadik, akit együttesen támogattak, szürke kabátot, szürke sapkát és kétségbeeseti pofát hordott. „Szegény, — mondotta egy mellettem álló kislány — biztosan valami súlyos baleset érte." „Egy ülőhelyet kérünk!" — harsant a kalauz erélyes felszólítása. Nem is tudom megérteni, hogyan tudtunk még laposabbra lapulni, de amint megfigyeltem, mindenki emberségesen összébbhúzta magát, hogy a járni is alig tudó beteg minél előbb ülőhelyet kapjon. Egy fejkendős nénike készségesen adta át helyét és még meg is kérdezte: „Drágám, csak nem törött el a lába?" „Azt még nem tudom, — mondja a szürkekabátos — azt majd csak az orvos fogja megállapítani." „Ne félj, Kukac, — mondta támogatóinak egyike — mire jövő hónapban a tánc-suli beindul, már csörögni fogsz." Kukac, úgylátszik, megnyugvással vette tudomásul a rövid határidőt, mert elégedett mosoly jelent meg az imént még fancsali ábrázatán. Időközben a kalauz jelezte, hogy a trolibuszra való átszállás következik. Ezt a felszólítást mi, továbbutazók mindig örömmel halljuk, mert a trolira való átszállás után, ha élelmesek vagyunk, még ülőhely is sikerül. A sok leszálló után Kukacot is letámogatták önfeláldozó pajtásai. És csodák csodája: az anyafölddel való érintkezés igen jó hatással lehetett sánta barátunkra, mert... — betegünk és támogatói egynéhány lépés után pimaszul röhögve, Zatopeket megszégyenítő futással eredtek az éppen beérkező trolibusz párnás ülőhelyeinek sikeres meghódítására.

Az idősebbek nevében javaslom: adjuk át helyünket önként a fiataloknak, ne kelljen szegénykéknek a csaláshoz folyamodniok.

Persze az sem lenne rossz dolog, ha az ifik a villamoson is megtanulnának a saját lábukon állni.

Bernáth Ede

Zsíros úr sírni megy

— Aztán siess vissza Zsiga a Tanácsházáról, mert vissza kell tennem a ruhát a madárijesztőre!...

Az osztrák-magyar válogatott előtt

Sebes Gusztáv: Melyik az a három hátvéd, akit be kellene tenni a válogatott csapatba?

Egy kis történelem

Aki azt hiszi, hogy a magyar újítómozgalom csak néhány évvel ezelőtt kezdődött, az téved. Mint Hevesi Gyula akadémikus ismertette, már Petőfi Sándor is írt egy újításról. Nagy költőnk 1848 április 29-én a következőket írta naplójába: „Kliegelnek, a nagy gépésznek új találmánya van. Nevezetes, nagyszerű találmány, tennap mutatta meg a Körber. Egy végtelenül tökéletesített vaspálya, amelynek elkészítése felébe kerülne a mostaninak. Az utazási költség is a fele lenne! Milyen nyereség! Kliegel a közlekedési miniszterhez ment. A miniszter Széchenyi István! Széchenyi olyan ember, aki a fogpiszkálókat is Angliából hozatja. Azt hiszi magyar ember hatókör az ilyesmihez. Meg se nézte a találmányt, hanem küldte Kliegelt nem tudom kihez…"

A XIX. század végén és a XX. század elején a gyárak mérnökei és technikusai kötelesek voltak minden, munkájuk közben eszközölt találmányt, újítást, ellenszolgáltatás nélkül átadni a munkáltatónak. Ez volt a kapitalisták busás hasznot jelentő „újítása".

1919-ben a Tanácsköztársaság rendeletet bocsátott ki az újítómozgalom ösztönzésére. A Tanácsköztársaság minden jó újításért megfelelő díjazásban részesítette a feltalálót.

A Horthy idők alatt az újítók titkolták fogásaikat, ügyeskedéseiket, hogy ne vágják maguk és munkatársaik alatt a fát, ne növeljék a munkanélküliséget. Akkor az észszerűsítések eltitkolása volt az észszerű.

És most? Erre a kérdésre szemléltető feleletet ad a kiállítás, amely döntő harmadik tervévünk újítómozgalmi eredményeit mutatja be és ösztönzést ad azoknak a feladatoknak az elvégzésére, amelyeket az ötéves terv utolsó két évében kell megoldanunk.

Le a bürokráciával!

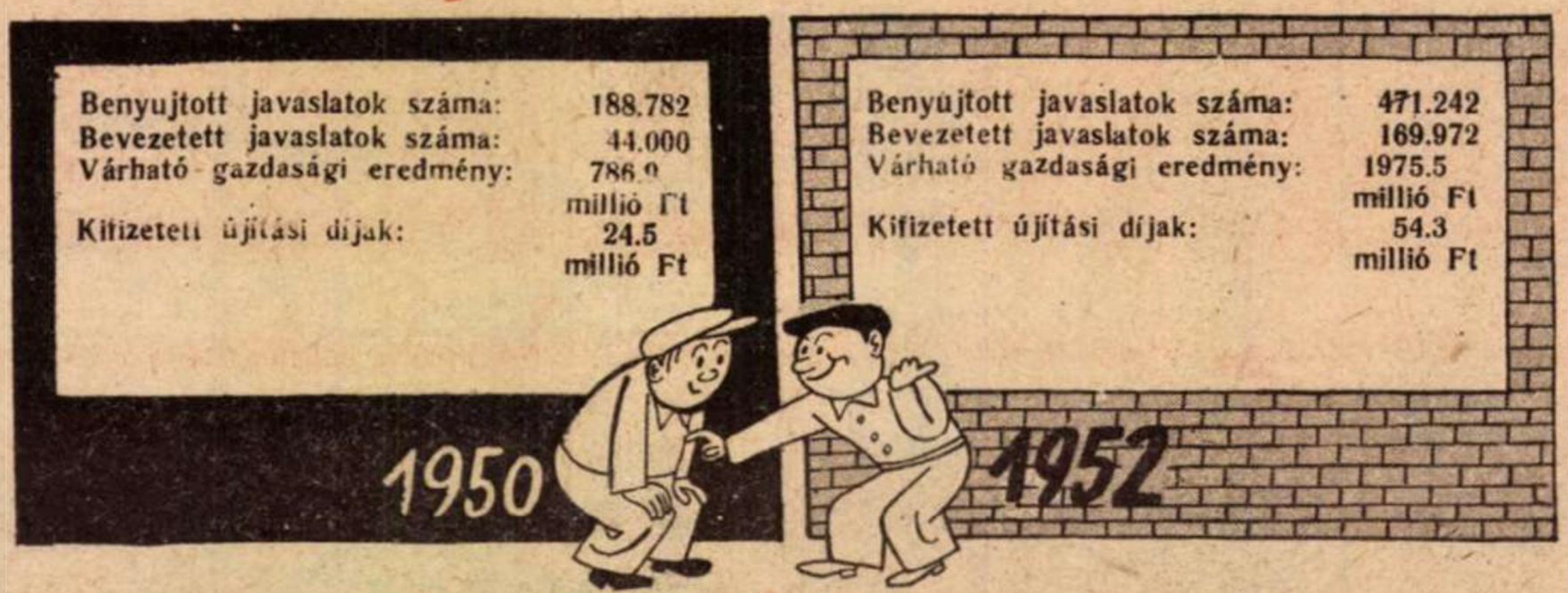
Az építészeti újításokat néztük a kiállításon, amikor egy negyven év körüli újító lépett hozzánk.

— Halmos Jenő hegesztő vagyok. A Balázs Béla-út 10. számú házban lakom. A Műszaki Egyetem esti előkészítő tagozatának hallgatója vagyok. Régebbi munkahelyemen, az É. M. egyik trösztjénél az ötletnapon javaslatot tettem. Azt ajánlottam, hogy a felvonulási épületeket ne téglából, vagy fenyődeszkából építsék fel, hanem használják az úgynevezett „Heraklit" épületelemek egy módosított formáját, amelyet hazai anyagból is elő lehet állítani. Sok helyen ugyanis már használtak Heraklitot, amelyet azonban csak külföldi fenyőfagyapotból és cementhabarcsból lehet készíteni. Újításom lényege az volt, hogy teljesen értéktelen, ingyen beszerezhető rizshéjból és a cementhabarcs 1 : 2, vagy 1 : 3 arányú keveréséből készült lapokból készítsük a felvonulási épületeket. A lapokat könnyű fűrészelni, és jó hőszigetelő. Rizshéjat egyébként a Budapesti Hántolómalom bárkinek ingyen ad.

— Mi lett az újítási ötlettel?

— Nagy sikere volt. Az ötletbíráló bizottság azért nem díjazta, mert megállapították, hogy ez nem ötlet, hanem fontos újítás. Utasítottak, hogy adjam be írásban az újítási felelőshöz. Beadtam. Ez 1951 november végén történt. Nem tárgyalták az ügyet! Sürgettem, de csak halogató válaszokat kaptam. Megtudtam, hogy még csak nem is naplózták a javaslatomat. Végre egy év után értesítést kaptam, amelyben utasítottak, hogy a kísérleti darabok elkészítésénél majd segédkeznem kell. Erre a segítő munkára nem került sor. Most, több mint másfél év után kaptam értesítést, hogy hasonló újítással kísérleteznek. Miért nem mondták meg ezt 1951-ben? Vagy akkor még nem adott be más hasonló javaslatot? Ha nem adott, akkor miért nem az én ötletemet vették elő elsőnek?

Ludas Matyi az ÚJÍTÓKIÁLLÍTÁSON

— Hasonlítsd össze, szakikám, ezeket a számokat! Mit gondolsz, minek köszönhetjük?
— Annak, hogy megfogadtuk Rákosi elvtárs szavait: „Nem féltünk az új utaktól, az új kísérletektől!"

A kiállítás hatodik napján még a bejárat feliratait festették. Mire a III. Újító-kiállítást bezárják, talán elkészülnek az összes dekorációk is…

A kiállításon 3365 újítást mutatnak be. Ez a szaki este nyolcig dolgozik az üzemben és ezért a 3366-ik újítási javaslattal rohan a rendezőkhöz: tartsák nyitva este kilencig a kiállítást, hogy még többen látogathassák.

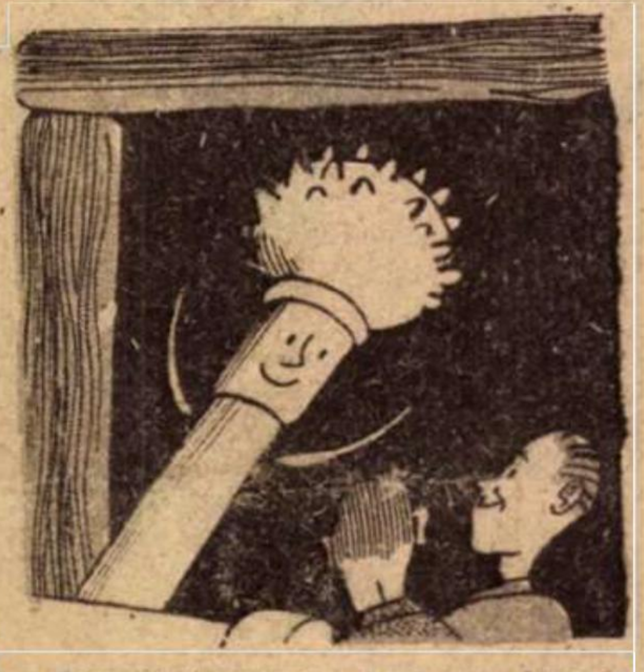

Rejtvény a kiállításon: Vajjon mi látható itt, ahol a sok nézőtől semmit se látni?

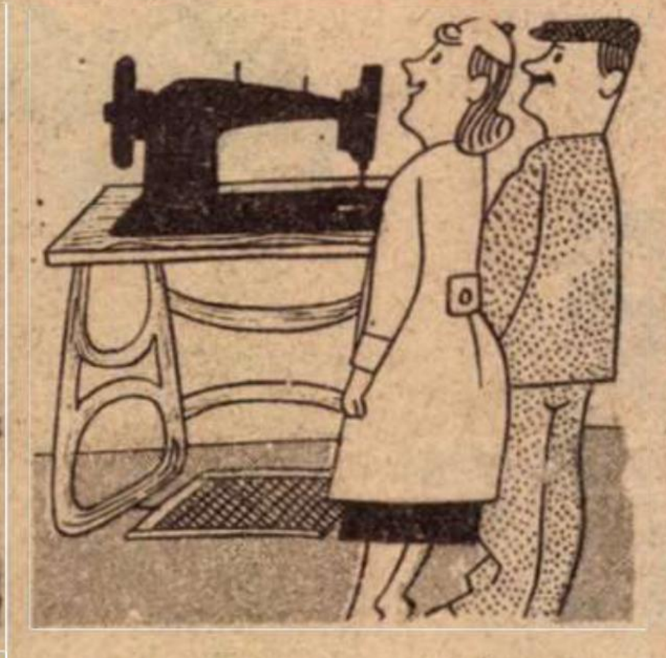
(Mechanikai fonófej, amelynek segítségével faháncsból is lehet szőnyeget csinálni.)

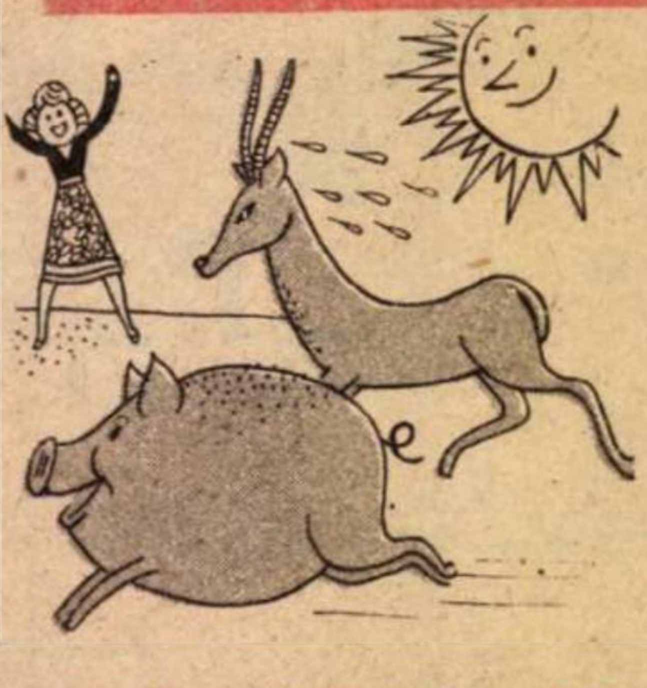
Azért olyan vidám ez a traktoroslány, mert csak egy gombot kell megnyomnia és az eketest máris felugrik. Azelőtt először megfordult a traktorral és az ekevasat kézzel kellett felránta

Engedjék meg, kedves látogatóim, hogy bemutatkozzam! … Most gyakorlatilag kifejtem az F. 4. fejtőgép előnyeit.

— Mit vegyünk? Varrógépet, vagy inkább egy szép bútordarabot?
— Vegyük meg ezt a hajlított favázas Csepel 30-as modellt, amely varrógép és egyúttal gyönyörű bútordarab is.

Megtörtént a csoda: a disznó legyőzte az antilopot. A Finom Bőrök Gyára újítói disznóbőrből még szebb „antilop" cipőt készítenek, mint amilyen a valódi volt.

Ne tessék megijedni! Ezek az óriási számok csak a Patyolat jelzőgépében fénysugár hatása alatt láthatók, az ingen láthatatlanok maradnak. Ezentúl nem csúfítja el az inget a mosodai jelzés.

Ravasz a róka, de ez az újító még sokkal ravaszabb, mert a vörösróka újszerű festésével csodaszép platinarókát varázsol elő.

Kolumbus: Na ugye, nem is volt olyan nehéz! Tanulmányozni kell a kérdést. Gondolkozni kell és akkor megszületik az újítás. Az egész olyan, mint a Kolumbus tojása.

Nos, kedves Télapó, a jövőben lemondhat egy régi kedvenc szórakozásáról. Ez a gőzzel működő olvasztókészülék megakadályozza a falban lévő csövek befagyását.

Archimedes a fürdőkádban: Heuréka! Megvan! Minden folyadékba mártott test… De hopp… Mi lenne, ha ezt csak 2200 év mulva vinném el a Találmányi Hivatalba? Mennyi pénzt kapnék érte!

Egy délelőtt a kiállításon

— Hol van a III. Országos Újító Kiállítás? — kérdeztem egy ismerősömtől.

— Nem tudod? — csodálkozott. — A Centenáriumi Csarnokban.

— Azt tudom! De hol a Centenáriumi Csarnok?

— A Városligetben!

— Jó, jó, de a Városliget nagy. Melyik részében?

— Tudod, hogy hol van a régi Iparcsarnok?

— Tudom.

— Ott nincs. Ott csak a raktár van. De ugyanannak a térségnek első nagy épülete a Centenáriumi Csarnok.

A troli ott állt meg a kiállítás épülete előtt. Reggel kilenc óra és meleg volt.

Sokan a büfféhez mentek, hogy szomjukat csillapitsák.

— Csak tizenegykor nyitjuk a büffét, — hangzott az elutasítás a pult mögül.

Többen megkérdezték:

— Nem lenne helyes, ha kilenckor nyitnának, amikor a kiállítás kapui is feltárulnak?

Valaki megjegyezte:

— Vezessék be ezt a hasznos újítást is! Sikere lenne!

Ezt a kis bosszúságot azonban mindenki elfelejtette, amikor a szénbányába értek. A csarnok egyik részét ugyanis szénbányává képezték ki. A falakat szénporral szórták be, a mennyezetet bányafák tartották és a kiállított tárgyak sorában ott láttuk a fejtőgépeket, a szénkombájnokat, az öntovábbító szállítószalagokat, a villanyfejtő kalapácsot és a szénbányászati technika más csodáit. Tizenkétéves úttörő unokaöcsém, Peti lelkesen mondotta:

— Bányásznak megyek!

Ezután átmentünk a pavillon kohászati részébe. Unokaöcsém izgatott lett:

— Nézz ide! Itt a híres „Villám" takarékmaró! Nyolcvan százalékos gyorsacélmegtakarítást jelent! És itt vannak az átalakított hengersori fésűsgörgők!

Peti ezután megnézte a kétágú csatornaszabályozót is.

— Remek újítás, — lelkesedett — a dolgozókat megvédi a nagy hőségtől.

Meggyőződéssel mondta:

— Kohász leszek!

Közben megnyílt a büffé, ettünk, ittunk és átmentünk a vas-, gép- és fémipari részlegbe. Megnéztük a vízmérővel ellátott idomszereket, a fokozatnélküli sebességváltót, a fékberendezéssel ellátott esztergapadot, a forgácsolási nomogrammot és amikor láttam Peti izgalomtól kipirult arcát, nem is csodálkoztam fogadkozásán:

— Vasesztergályos lesz belőlem!

Délfelé a vegyipari újításokhoz jutottunk el.

Az összecsukható üvegmosókefe, kukoricalekvár, a flexibilis ragasztó, az újszerű kénégető kemence, a saválló munkaruha láttán az öcskös lelkesen mondta:

— Vegyésznek megyek!

Utolsónak a mezőgazdasági kiállítás anyagát tekintettük meg. Lelkesedtünk a marokrakó aratógépért, a traktorekére épített csuklós boronáért, a gépikaróhegyezőért, az újtípusú traktorcsörlőért. Mielőtt Peti kimondta volna, én megelőztem:

— Traktoros leszel!

Komolyan nézett rám és így válaszolt:

— Belátom, minden nem lehetek egyszerre. De annyi bizonyos, hogy újító leszek!

Kassó–Palásti riportja

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség. VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon. 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — Terjeszti Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850. — Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-u. 10. — Felelős vezető Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 257.000.